

## ПРОДУКТИВНІСТЬ МОРКВИ СТОЛОВОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ГІБРИДУ

**В. В. КЕЦКАЛО**, кандидат сільськогосподарських наук

Уманський національний університет садівництва

**Т. В. ПОЛЩУК**, кандидат сільськогосподарських наук

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

*З метою отримання високого рівня врожаю моркви столової в Правобережному Лісостепу України варто добирати гібриди, адаптовані до ґрунтово-кліматичних умов вирощування. Здійснено порівняльну оцінку врожайності гібридів моркви столової закордонної селекції. Представлено результати фенологічних спостережень за розвитком рослин, їх біометричні показники залежно від гібриду. Визначено продуктивність, рівень врожайності, структуру врожаю та товарність одержаної продукції. Встановлено придатність досліджуваних гібридів моркви столової закордонної селекції до вирощування в умовах Правобережного Лісостепу України.*

**Ключові слова:** морква столова, продуктивність, гібрид, коренеплід, урожайність.

Ринок продукції овочівництва характеризується високим ступенем конкуренції, нерівномірністю попиту, значною диференціацією за культурами. Овочі, як продукція споживання слабо еластичні за цінами, проте їхнє споживання істотно не знижується через життєво необхідний характер цієї продукції. Н. В. Лещук [1] впевнена, що сфера аграрної політики України нині має важливе завдання — збільшення виробництва і покращення якості продукції за рахунок збільшення та оновлення сортового різноманіття сільськогосподарських культур. Важлива роль при цьому відводиться овочевим культурам, завдяки яким безперебійно забезпечується населення свіжою овочевою продукцією.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Морква — одна з найпоширеніших овочевих культур в Україні та світі. Нині є актуальним твердження В. А. Бакуліної [2], що збільшити врожайність коренеплодів, покращити їх якість і подовжити надходження продукції можна завдяки вірно обраному сортименту. Нині спостерігаємо, що насіння іноземних гібридів заповнили український ринок, користуються більшим попитом і витісняють вітчизняні. А про однорідні та стабільні сорти (гібриди) із закріпленими ідентифікаційними ознаками для вирощування у відкритому і закритому ґрунті майже забули. Споживачі вимагають якісної овочевої продукції з комплексом

вітамінів, мінеральних солей і пектинів. Вітчизняні вчені [3] вважають, що крім традиційних овочевих культур, необхідно наповнювати ринок менш поширеними, проте з цінними смаковими якостями.

В Україні сортимент моркви нині налічує 123 найменування. Селекціонери України і зарубіжні фірми щорічно пропонують новинки. За даними Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні на 2020 рік налічується 99 сортів і 24 гетерозисних гібриди [4].

Український сортимент моркви створюють селекціонери Інституту овочівництва і баштанництва Української академії аграрних наук (ІОБ УААН), Сквирської дослідної станції Інституту агроєкології УААН, Київської дослідної станції ІОБ УААН, дослідної станції «Маяк» ІОБ УААН і приватні фірми [5]. Серйозну конкуренцію українським селекціонерам створюють іноземні компанії з Нідерландів, Чеської Республіки та ін. Частка їх сортименту становить понад 80 %.

Широке використання у виробництві гетерозисних гібридів – досягнення сучасної селекційної науки – відкрило перед селекціонерами величезні можливості, дозволило поєднувати ознаки цієї культури. Французи поклали початок відомим сортотипам моркви – Шантане, Нантська, Каротель [6].

Українські селекціонери і зарубіжні фірми щороку продовжують пропонувати новинки. За останні три роки новинками є гібриди Кесена, Новара, Лес Саїнтес, Нарина, Волін, Вармія (Нідерланди), Престо, Октаво, Сільвано, Мулета, Патзі, Діаменто, Спідо (Франція), Маріон (Чеська Республіка), Анжеліка (Україна) та сорти Фаворит, Катрін (Чеська Республіка) [4].

Ще з минулого століття відомо, що збільшення врожайності новостворених сортів та гібридів здобували завдяки генетичному вдосконаленню структури рослини [7]. Нині збагатився перелік селекційних методів для створення сорту чи гібриду [8]. Це дає змогу надалі розвиватися селекції як науці та сприяє збільшенню й оновленню сортових ресурсів.

**Методика досліджень.** Наукову роботу проводили у 2019–2020 рр. на дослідному полі кафедри овочівництва Уманського національного університету садівництва. Грунт дослідного поля – чорнозем опідзолений мало гумусний важкосуглинковий на лесі. Досліджували гібриди іноземної селекції: Абако F<sub>1</sub> (контроль), Балтімор F<sub>1</sub>, Джерада F<sub>1</sub> (Нідерланди); Болівар F<sub>1</sub>, Сатурно F<sub>1</sub> (Франція). Наукову роботу проводили згідно «Методики дослідної справи в овочівництві і баштанництві» [9]. Додатково використовували методику під редакцією З. М. Грицаєнко [10].

Агротехнологія моркви загальноприйнята. Насіння висівали у другій декаді квітня. Впродовж вегетації двічі оптимізували площу живлення рослин шляхом проріджування посівів. Перше прорідження виконували у фазі 1–2 справжніх листків на рослині, наступне — через 20–25 діб після першого. Остаточна схема розміщення 45×6 см або 370 тис. рослин/га. Впродовж вегетації рослин здійснювали фенологічні спостереження, робили біометричні виміри, обліковували врожай та сортували його у відповідності до ДСТУ 7035:2009 «Морква свіжа. Технічні умови» (чинний з 1.01.2010) [11].

**Результати досліджень.** Під час дослідження гібридів моркви столової зазначили, що третій справжній листок з'явився через 20–26 діб від повних сходів. Раніше це відмічено у французького гібриду Болівар F<sub>1</sub>, а пізніше у контролю Абако F<sub>1</sub>. Наступною фенофазою розвитку рослин була фаза пучкової стиглості, яка зафіксована через 50–60 діб від повних сходів. У контрольного гібриду Абако F<sub>1</sub> вона настала найпізніше. Більш ранньостиглим виявився Болівар F<sub>1</sub>, пучкову продукцію якого отримали через 50 діб від повних сходів. Технічна стиглість відмічена через 95–110 діб від повних сходів. Ранньостиглими виявилися Болівар F<sub>1</sub> і Сатурно F<sub>1</sub>. Отже, майже всі гібриди, що досліджувалися, можуть забезпечити ранньою продукцією, ніж контроль.

За період дослідження проводили біометричні виміри рослин у фази пучкової та технічної стиглості (табл. 1, 2).

**Табл. 1. Біометричні параметри рослин моркви столової у фази пучкової стиглості, середнє за 2019–2020 рр.**

Гібрид	Кількість листків, шт.	Висота розетки листків, см	Площа поверхні листків, тис. м <sup>2</sup> /га
Абако F <sub>1</sub> (контроль)	23	21,0	97,8
Балтімор F <sub>1</sub>	14	14,2	31,1
Болівар F <sub>1</sub>	15	14,8	39,0
Джерада F <sub>1</sub>	20	17,2	78,3
Сатурно F <sub>1</sub>	23	20,5	94,2

Отже, у фази пучкової стиглості довжина листків мала вплив на площу асиміляційної поверхні рослин. Цей показник мав вагомні відмінності за варіантами досліду та становив 31,1–97,8 тис. м<sup>2</sup>/га. Більші значення були у контролю.

**Табл. 2. Біометричні показники рослин моркви столової у фази технічної стиглості, середнє за 2019–2020 рр.**

Гібрид	Кількість листків, шт.	Висота розетки листків, см	Маса листків (% від загальної маси рослини)
Абако F <sub>1</sub> (контроль)	14	31,8	8,6
Балтімор F <sub>1</sub>	8	23,0	6,0
Болівар F <sub>1</sub>	10	25,0	7,7
Джерада F <sub>1</sub>	11	27,5	8,0
Сатурно F <sub>1</sub>	12	29,0	8,7

Валовий збір та врожайність — найважливіші показники ефективності вирощування будь-якої культури. Саме ці показники використовують для

визначення економічної ефективності та для оцінки будь-якого агротехнічного заходу. Показник загальної врожайності моркви столової по досліді був у межах 65,6–80,7 т/га (табл. 3).

**Табл. 3. Урожайність моркви столової залежно від гібриду, середнє за 2019–2020 рр.**

Гібрид	Урожайність, т/га					Товарність, %
	загальна	товарна			нетоварна	
		стандартна	нестандартна	всього		
Абако F <sub>1</sub> (контроль)	65,6	58,0	2,0	60,0	5,6	91,0
Балтімор F <sub>1</sub>	68,5	63,5	1,0	64,5	4,0	94,0
Болівар F <sub>1</sub>	76,4	71,2	0,9	72,1	4,3	94,0
Джерада F <sub>1</sub>	78,7	74,0	1,4	75,4	3,3	96,0
Сатурно F <sub>1</sub>	80,7	75,3	1,8	77,1	3,6	96,0

Вищі показники мали у Сатурно F<sub>1</sub>, що перевищує контроль на 15,1 т/га. В структурі врожаю даного гібриду товарна продукція становить 96,0 % або 77,1 т/га, що більше за контроль на 5 % або 17,1 т/га. У Сатурно F<sub>1</sub> нетоварної продукції 3,6 т/га, що на 2,0 т/га менше контролю, а вихід стандартної продукції 75,3 т/га, що є більшим показником по досліді і переважає контроль на 17,3 т/га. Нестандартна продукція становила 1,8 т/га.

Згідно табл. 3 наступним варіантом досліді по мірі зменшення урожайності є Джерада F<sub>1</sub>. У нього загальна врожайність становить 78,7 т/га, що більше контролю на 13,1 т/га. Товарна продукція становить 96,0 % або 75,4 т/га коренеплодів, що більше контролю на 5,0 % або 15,4 т/га. У Джерада F<sub>1</sub> нетоварної продукції 3,3 т/га, що на 2,3 т/га менше контролю. Вихід стандартних коренеплодів Джерада F<sub>1</sub> 74,0 т/га, що більше контролю на 16,0 т/га. Нестандартна продукція становить 1,4 т/га.

Наступним по мірі зменшення врожайності є Болівар F<sub>1</sub>. Загальна врожайність становить 76,4 т/га, що більше контролю на 10,8 т/га. Товарна частка має 94,0 % або 72,1 т/га коренеплодів і перевищує контроль на 3,0 % або 12,1 т/га. У Болівар F<sub>1</sub> нетоварних коренеплодів 4,3 т/га, що на 1,3 т/га менше контролю. Вихід стандартної продукції 71,2 т/га, що більше за контроль на 13,2 т/га. Нестандартна частина займає 0,9 т/га.

Загальна врожайність Балтімор F<sub>1</sub> по досліді 68,5 т/га, що більше контролю на 2,9 т/га. Товарність продукції 94,0 % або 64,5 т/га і більше контролю на 3 % або 4,5 т/га. Нетоварних коренеплодів 4,0 т/га, що на 1,6 т/га

менше контролю. Вихід стандартних коренеплодів становить 63,5 т/га, що більше контролю на 5,5 т/га. Нестандартна продукція становить 1,0 т/га.

Відповідно до таблиці 4 кількість товарної продукції залежить від гібриду та погодних умов року вирощування.

**Табл. 4. Товарна врожайність моркви столової залежно від гібриду, т/га**

Гібрид	Рік дослідження		Середнє за 2019–2020 рр.	Відхилення від контролю	
	2019	2020		т/га	%
Абако F <sub>1</sub> (контроль)	61,3	58,7	60,0	–	–
Балтімор F <sub>1</sub>	65,2	63,8	64,5	+ 4,5	+ 7,5
Болівар F <sub>1</sub>	73,2	71,0	72,1	+ 12,1	+ 20,2
Джерада F <sub>1</sub>	75,6	75,2	75,4	+ 15,4	+25,7
Сатурно F <sub>1</sub>	78,3	75,9	77,1	+ 17,1	+28,5
<i>HIP<sub>05</sub></i>	2,4	2,3		–	

Кількість товарної продукції більшою по досліді була у 2019 році. Аналізуючи показники товарної урожайності відмічено по досліді відмінності від контрольного варіанту. Досліджувані гібриди забезпечили додатково товарних коренеплодів порівняно до контролю. Так, у САТУРНО F<sub>1</sub> вона перевищувала контроль на 17,1 т/га або 29 %. Це найвищий показник досліді. Дещо меншу надбавку товарної продукції забезпечив Джерада F<sub>1</sub> — 15,4 т/га, що більше контролю на 26 %. Вирощування Болівар F<sub>1</sub> сприяло наростанню товарних коренеплодів порівняно з контролем на 20 %, що становить 12,1 т/га. Меншу надбавку товарної частини отримали у гібриду Балтімор F<sub>1</sub> — 4,5 т/га, що на 8 % більше контрольного гібриду Абако F<sub>1</sub>.

На продуктивність моркви столової має значний вплив маса коренеплоду, на яку, в свою чергу, впливає його довжина та діаметр (табл. 5).

**Табл. 5. Основні параметри товарних коренеплодів моркви столової, залежно від гібриду, (середнє за 2019–2020 рр.)**

Гібрид	Маса, г	Діаметр головки, см	Довжина, см	Індекс форми
Абако F <sub>1</sub> (контроль)	190	5,1	18,5	0,09
Балтімор F <sub>1</sub>	208	5,2	19,0	0,10
Болівар F <sub>1</sub>	218	4,7	19,3	0,08
Джерада F <sub>1</sub>	233	5,0	23,2	0,07
Сатурно F <sub>1</sub>	240	4,6	24,5	0,08

Згідно вище вказаних даних визначили індекс форми коренеплодів досліджуваних гібридів, який становив за варіантами дослідження становив 0,07–0,1. Згідно даних наукової літератури, якщо індекс у межах 0,01–0,25 — форма коренеплоду веретеноподібна.

Для встановлення залежності між основними біометричними показниками рослини було здійснено кореляційний аналіз одержаних даних. Так, між довжиною товарного коренеплоду та його масою у Джерада F<sub>1</sub>, Сатурно F<sub>1</sub> та Болівар F<sub>1</sub> існує функціональна залежність ( $r = 1,0$ ). У решти гібридів дуже сильний зв'язок по коефіцієнтам кореляції ( $r = 0,92–0,97$ ). Між діаметром товарного коренеплоду та його масою по всіх варіантах досліду існує обернена кореляційна залежність з функціональним зв'язком у Сатурно F<sub>1</sub> та Джерада F<sub>1</sub> ( $r = -0,98$ ); сильним зв'язком у Абако F<sub>1</sub> ( $r = -0,75$ ) та Балтімор F<sub>1</sub> ( $r = -0,72$ ); слабким зв'язком у сорту Болівар F<sub>1</sub> ( $r = -0,13$ ). Між масою товарного коренеплоду та товарною і загальною врожайністю по досліду відмічено пряму кореляційну залежність з дуже сильним ( $r = 0,95$ ) та функціональним ( $r = 1$ ) зв'язком.

Отже, досліджувані гібриди зарубіжної селекції моркви столової здатні забезпечити продукцією на високому рівні в умовах Правобережного Лісостепу України.

**Висновки.** У фазу пучкової стиглості рослини мають по 14–23 листки. Менше їх сформувалося у гібридів Балтімор F<sub>1</sub> і Болівар F<sub>1</sub>, а більше облистненими є рослини гібридів Сатурно F<sub>1</sub> та Абако F<sub>1</sub>. Загальна врожайність становить 65,6–80,7 т/га. Вищі показники має гібрид Сатурно F<sub>1</sub>. Досліджувані гібриди забезпечують приріст товарної продукції на 8–29 %. Маса коренеплодів становить 190–240 г. Меншими вони у гібриду Абако F<sub>1</sub>, більші — в гібриду Сатурно F<sub>1</sub>. Діаметр коренеплодів становить 4,6–5,2 см. Менша ця величина в гібриду Сатурно F<sub>1</sub>, а більша в гібриду Балтімор F<sub>1</sub>.

### Література

1. Лещук Н.В., Зрібняк М.М. Державна реєстрація сортів овочевих культур – основа формування національних сортових ресурсів. *Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин*. 2005. № 2. С. 86–89.
2. Бакуліна В.А. Сорт – основа технології. *Картофель и овощи*. 1988. № 1. С. 14.
3. Сыч З.Д., Подпратов Г.И., Федосий И.А. Градации качества плодов и овощей. *Післязбиральні технології доробки овочів для логістики і маркетингу*. Київ, 2010. 440 с.
4. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні на 2020 рік. Київ, 2020. 503 с.
5. Горова Т.К., Плужнікова Л.Є. Сорти і гібриди овочевих та баштанних культур. Харків, 2003. 176 с.
6. Горова Т.К. Теоретичні основи селекції овочевих коренеплідних видів рослин. URL: <http://jornal.agrosector.com.ua/archive/19/338>

7. Ничипорович А.А. Фотосинтетическая деятельность растений как основа их продуктивности в биосфере и земледелии. *Фотосинтез и продукционный процесс*. Москва: Наука. 1988. С. 5–28.

8. Каленська С.М., Єрмакова Л.М., Паламарчук В.Д., Поліщук І.С., Поліщук М.І. Системи сучасних інтенсивних технологій у рослинництві. Вінниця, 2015. 448 с.

9. Бондаренко Г.Л., Яковенко К.І. Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві. Харків: Основа. 2001. 369 с.

10. Грицаєнко З.М., Грицаєнко А.О., Карпенко В.П. Методи біологічних та агрохімічних досліджень рослин і ґрунтів. Київ: ЗАТ „НІЧЛАВА“, 2003. 316 с.

11. ДСТУ 7035:2009. Морква свіжа. Технічні умови. Київ. Держспоживстандарт України, 2010.

### References

1. Leschuk, N.V., Zribnyak, M.M. (2005). State registration of vegetable varieties – the basis for the formation of national varietal resources. *Variety study and protection of plant variety rights*, no. 2. pp. 86–89.

2. Bakulina, V.A. Variety – the basis of technology. *Potatoes and vegetables*, 1988, no. 1. p. 14. (in Russia).

3. Sych, Z.D., Podpryatov, G.I., Fedosii, I.A. (2010). Gradations of quality of fruits and vegetables. *Postharvest technologies of finishing of vegetables for logistics and marketing*. Kyiv, 2010. 440 p. (in Ukrainian).

4. State Register of Plant Varieties Suitable for Distribution in Ukraine for 2020. Kyiv, 2020. 503 p. (in Ukrainian).

5. Gorova, T.K., Pluzhnikova, L.E. (2003). *Varieties and hybrids of vegetable and melon crops*. Kharkiv, 2003. 176 p. (in Ukrainian).

6. Gorova, T.K. Theoretical bases of selection of vegetable root crops. Electronic resource. Access mode: <http://jornal.agrosector.com.ua/archive/19/338>

7. Nichiporovich, A.A. Photosynthetic activity of plants as the basis of their productivity in the biosphere and agriculture. *Photosynthesis and production process*. Moscow: Nauka, 1988. pp. 5–28.

8. Kalenskaya, S.M., Ermakova, L.M., Palamarchuk, V.D., Polishchuk, I.S., Polishchuk, M.I. (2015). *Systems of modern intensive technologies in crop production*. Vinnytsia: Rogalska, IO., 2015. 448 p. (in Ukrainian).

9. Bondarenko, G.L., Yakovenko, K.I. (2001). *Methods of research in vegetable growing and melon growing*. Kharkiv: Osнова, 2001. 369 p. (in Ukrainian).

10. Gritsayenko, Z.M., Gritsayenko, A.O., Karpenko, V.P. (2003). *Methods of biological and agrochemical studies of plants and soils*. Kyiv: CJSC "NICHЛАVA", 2003. 316 p. (in Ukrainian).

11. State Standard 7035: 2009. Fresh carrots. Specifications. Kyiv: Derzhspozhyvstandart of Ukraine, 2010. (in Ukrainian).

## Аннотация

**Кецкало В.В., Полищук Т.В.**

### **Продуктивность моркови столовой в зависимости от гибрида**

С целью получения значительного уровня урожая моркови столовой в Правобережной Лесостепи Украины стоит подбирать сорта и гибриды в соответствии с почвенно-климатическими условиями выращивания. Осуществлена сравнительная оценка урожайности гибридов моркови столовой зарубежной селекции в указанных условиях. Представлены результаты фенологических наблюдений за развитием растений, их биометрические показатели в зависимости от генетически заложенных особенностей.

Показатель общей урожайности моркови столовой в опыте был в пределах 65,6–80,7 т/га. Высокие показатели имел Сатурно F<sub>1</sub> и это превышает контроль Абако F<sub>1</sub> на 15,1 т/га. В структуре урожая данного гибрида товарная продукция составляет 96 % или 77,1 т/га, что превышает контроль на 5 % или 17,1 т/га. В Сатурно F<sub>1</sub> нетоварной продукции 3,6 т/га, что на 2,0 т/га меньше контроля, а выход стандартной продукции 75,3 т/га, что является большим показателем и преобладает контроль на 17,3 т/га. Нестандартная продукция составляла 1,8 т/га.

На производительность моркови столовой может влиять масса корнеплода, на которую, в свою очередь, влияет его длина и диаметр. В среднем по годам исследований их масса была на уровне 190–240 г. Меньше по массе были корнеплоды Абако F<sub>1</sub>. Большие по массе корнеплоды сформировались в Сатурно F<sub>1</sub>. Гибриды Балтимор F<sub>1</sub>, Боливар F<sub>1</sub> и Джерада F<sub>1</sub> сформировали корнеплоды по 208 г, 218 г и 233 г соответственно. Диаметр корнеплодов исследуемых гибридов моркови составлял 4,6–5,2 см. Меньшими они были в Сатурно F<sub>1</sub>, а больше в Балтимор F<sub>1</sub>. Усредненные значения диаметра корнеплодов за годы исследования в Абако F<sub>1</sub> (контроль) составляют 5,1 см; в Боливар F<sub>1</sub>– 4,7 см, а в Джерада F<sub>1</sub> 5,0 см, что меньше контроля на 0,4 и 0,1 см соответственно.

Длина корнеплода в Абако F<sub>1</sub> составляла 18,5 см. Это наименьшее значение в опыте. В Балтимор F<sub>1</sub> и Боливар F<sub>1</sub> корнеплоды сформировались длиной 19,0 см и 19,3 см соответственно, что превышает контроль на 0,5 и 0,8 см. В Джерада F<sub>1</sub> корнеплоды были 23,2 см, что превышает контроль на 4,7 см. Корнеплоды Сатурно F<sub>1</sub> были длиннее по сравнению с другими вариантами опыта – 24,5 см, что больше контроля на 6 см. Установлена возможность выращивания исследуемых гибридов моркови столовой зарубежной селекции в условиях Правобережной Лесостепи Украины.

**Ключевые слова:** морковь столовая, продуктивность, гибрид, корнеплод, урожайность



## *Annotation*

***Ketskalo V.V., Polischuk T.V.***

### ***The productivity of carrots depending of hybrid***

*In order to obtain a significant level of yield of table carrots in the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine, it is necessary to select varieties and hybrids in accordance with the soil and climatic conditions of cultivation. The comparative estimation of productivity of hybrids of carrots of table foreign selection in the specified conditions is carried out. The results of phenological observations of plant development, their biometric indicators depending on the genetic features are presented.*

*The indicator of the total yield of table carrots according to the experiment was in the range of 65.6–80.7 t/ha. Saturno F<sub>1</sub> had higher and this exceeds the control of Abaco F<sub>1</sub> by 15.1 t/ha. In the structure of the yield of this hybrid marketable products are 96.0 % or 77.1 t/ha, which is more than the control of 5 % or 17.1 t/ha. In Saturno F<sub>1</sub> non-marketable products 3.6 t/ha, which is 2.0 t/ha less than the control, and the yield of standard products 75.3 t/ha, which is a larger indicator of the experiment and exceeds the control by 17.3 t/ha. Non-standard products amounted to 1.8 t/ha.*

*The productivity of table carrots is significantly influenced by the weight of the root, which, in turn, is affected by its length and diameter. On average, according to the years of research, their weight was at the level of 190–240 g. The roots in Abaco F<sub>1</sub>, which was the control, were smaller in weight. Larger roots formed in Saturno F<sub>1</sub>. Hybrids Baltimore F<sub>1</sub>, Bolivar F<sub>1</sub> and Gerada F<sub>1</sub> formed roots of 208 g, 218 g and 233 g, respectively. The diameter of the roots of the studied carrot hybrids was 4.6–5.2 cm. They were smaller in Saturno F<sub>1</sub> and larger in Baltimore F<sub>1</sub>. The average values of root diameter for the years of study in Abaco F<sub>1</sub> (control) are 5.1 cm; Bolivar F<sub>1</sub> 4.7 cm, and Gerada F<sub>1</sub> 5.0 cm, which is less control by 0.4 and 0.1 cm, respectively.*

*An important varietal feature of table carrots is the length of the root. In Abaco F<sub>1</sub> it was 18.5 cm. This is the lowest value in the experiment. In Baltimore F<sub>1</sub> and Bolivar F<sub>1</sub> the roots were formed of almost the same length 19.0 and 19.3 cm, respectively, which is more control by 0.5 and 0.8 cm. In Gerada F<sub>1</sub>, the roots were 23.2 cm, which is more control by 4,7 cm. Roots of Saturno F<sub>1</sub> were longer compared to other variants of the experiment 24.5 cm, which is more control by 6 cm. The suitability of the studied hybrids of table carrots for foreign selection for growing in the conditions of the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine has been established.*

***Keywords:*** *carrots, productivity, hybrid, root crop, yield.*